

Dividend of afkoop pensioen?

28 april 2011

Mijn BV beschikt over een flinke winstreserve, die ik door jarenlang hard werken heb opgebouwd. De tijd van oogsten is daar: ik ben van plan om dit jaar een flinke dividenduitkering bij de BV op te nemen, onder meer om mijn schuld in rekening courant af te lossen. Mijn adviseur vindt dat geen goed plan. Door zo'n dividenduitkering loop ik volgens hem het risico dat de inspecteur die uitkering aanmerkt als een afkoop van pensioen. Mijn BV heeft mijn pensioenverplichtingen in eigen beheer, en die op de fiscale balans gepassiveerd voor afgerond € 450.000. Als de BV die pensioenverplichtingen zou onderbrengen bij een professionele verzekeraar, zou dat – volgens mijn adviseur – een koopsom vergen van zeker € 750.000. Die € 300.000 die daar tussen zit, is volgens hem geen vrije uitkeerbare winstreserve: dat bedrag kan ik niet als dividend uitkeren. Klopt dat?

Antwoord

Dat is wel het officiële standpunt van de Belastingdienst.

Het Centraal Aanspreekpunt Pensioenen (CAP) van de Belastingdienst heeft eind vorig jaar te kennen gegeven dat wanneer een BV dividend uitkeert, en daardoor de commerciële waarde van de pensioenverplichtingen in de BV wordt aangetast, de inspecteur het standpunt moet innemen dat het pensioen is afgekocht. Zo'n afkoop van pensioen leidt tot belastingheffing tegen het progressieve tarief van maximaal 52% over de werkelijke waarde van de pensioenaanspraken, plus daarbovenop nog 20% revisierente. De totale heffing kan zo oplopen tot 72%!

Achtergrond van dit probleem is het grote verschil tussen de fiscale en commerciële waardering van de pensioenverplichtingen die de BV in eigen beheer houdt. Bij de fiscale waardering mag op grond van rechtspraak en wetgeving geen rekening gehouden worden met een toegezegde na-indexatie van de pensioenuitkeringen, met leeftijdsterugstellingen en met het risico van vooroverlijden vóór de pensioendatum. Bij een commerciële waardering van de pensioenverplichtingen moet met de genoemde factoren wél rekening gehouden worden. De belangrijkste reden van het verschil in waardering is de rekenrente: die moet fiscaal op ten minste 4% worden gesteld, de verzekeraar moet de lagere marktrente aanhouden. Door dit alles komt de

commerciële waarde van de pensioenverplichtingen soms wel op het dubbele bedrag van de fiscale waardering uit.

Het standpunt van de Belastingdienst is dat de BV door dat beclaimde verschil – van in uw situatie € 300.000 – als dividend uit te keren, niet meer aan haar pensioenverplichtingen kan voldoen. U als DGA brengt dat bedrag van de BV over naar uw privé-vermogen en dat betekent – nog steeds volgens de Belastingdienst – dat u al beschikt over uw pensioenkapitaal. Dat is afkoop van pensioen.

Het is zeer de vraag of het standpunt van de Belastingdienst stand zal houden voor de belastingrechter. In de wetgeving over het pensioen in eigen beheer is nergens de verplichting terug te vinden dat de BV gedurende de opbouwperiode van het pensioen de tegenwaarde daarvan op de actiefzijde van de balans moet aanhouden. De Belastingdienst houdt die regel – in een andere situatie – zelf ook aan! Als een DGA bij de inspecteur aanklaagt dat zijn BV niet meer in staat is om aan de pensioenverplichtingen te voldoen, omdat het vermogen van de BV door de crisis is afgenomen, en de BV om die reden de pensioenverplichting lager wil waarderen – om de balans wat op te fleuren voor de bank – staat de inspecteur dat niet toe met het argument dat de activa van de BV nog in waarde kunnen toenemen, zodat er op de pensioeningangsdatum alsnog voldoende dekking voor de pensioenverplichtingen zal zijn.

Een ander argument tegen het standpunt van het CAP is dat het verschil in waardering met name ontstaat door het verschil in de aan te houden rekenrente. Fiscaal moet dat ten minste 4% zijn, commercieel is dat lager omdat de werkelijke marktrente – het U-rendement – lager ligt. Die marktrente kan weer oplopen, waardoor het verschil in waardering in de toekomst zal afnemen. Hoe moet dat worden hersteld, als eerder een belastbare afkoop van pensioen is aangenomen? En – last but not least – de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving staan toe dat kleine en middelgrote BV's hun pensioenverplichtingen op de commerciële balans opvoeren voor de fiscale waardering. Argumenten genoeg om het standpunt de Belastingdienst te weerleggen. En de kans op een goede afloop bij de belastingrechter schatten wij ook hoog in. Maar als u besluit om de beclaimde winstreserves als dividend uit te keren, moet u zich wel voorbereiden op een gang naar die belastingrechter. De belastinginspecteur moet het CAP-standpunt innemen; hij zal dat in vooroverleg met u en uw adviseur niet laten varen.